

Promemoria

Datum 2023-06-15

FI dnr 23-17593

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm
Tel +46 8 408 980 00
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Bemyndigande för åtgärder enligt artikel 458 i tillsynsförordningen

Sammanfattning

Enligt artikel 458 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (tillsynsförordningen) får den ansvariga myndigheten, i Sverige Finansinspektionen, under vissa i artikeln angivna förutsättningar vidta åtgärder för att begränsa makrotillsynsrisker eller systemrisker i det egna landet.

Finansinspektionen har tidigare vidtagit åtgärder enligt artikel 458 genom förvaltningsbeslut riktade mot en viss kategori av företag. Inspektionen anser emellertid att det vore lämpligare att kunna vidta åtgärderna genom föreskrifter. I promemorian föreslås därför att det införs ett bemyndigande i lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag som gör detta möjligt. Lagförslaget innebär inte att Finansinspektionen ges några nya befogenheter utan handlar endast om i vilken form åtgärder enligt artikel 458 i tillsynsförordningen ska kunna vidtas.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2024.

Innehåll

1	Författningsförslag	3
1.1	Förslag till lag om ändring i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag.....	3
2	Bemyndigande för åtgärder enligt artikel 458 i tillsynsförordningen	4
3	Konsekvenser av förslaget.....	6
4	Författningskommentar	7
4.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag.....	7

1 Författningsförslag

1.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag

Härigenom föreskrivs att 10 kap. 1 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

1 §¹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter som kompletterar tillsynsförordningens bestämmelser om

1. offentliggörande av information och tillsynsrapportering,
2. beräkningen av kapitalbaskravet samt kapitalbasen,
3. stora exponeringar,
4. exponeringar i fastigheter,
5. säkerställda obligationer,
6. likviditetskrav,
7. interna modeller för marknadsrisker,
8. schablonmetoden för marknadsrisker,
9. schablonmetoden för kreditrisker,
10. IRK-metoden för kreditrisker,
11. motpartsrisker,
12. värdepapperisering,
13. bruttosoliditet,
14. konsolidering av de gruppbaseade kraven,
15. omklassificering av positioner,
15. omklassificering av positioner,
- och
16. klassificering av kreditinstitut.
16. klassificering av kreditinstitut,
- och
17. åtgärder för att begränsa makrotillsynsrisker eller systemrisker.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.

¹ Senaste lydelse 2021:481.

2 Bemyndigande för åtgärder enligt artikel 458 i tillsynsförordningen

Finansinspektionens förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter som kompletterar tillsynsförordningens bestämmelser om åtgärder för att begränsa makrotillsynsrisker eller systemrisker.

De föreslagna lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2024.

Skälen för förslaget: Enligt artikel 458 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (tillsynsförordningen) får den så kallade ansvariga myndigheten under vissa i artikeln angivna förutsättningar vidta åtgärder för att begränsa makrotillsynsrisker eller systemrisker i det egna landet. Av 1 kap. 4 § andra stycket lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag framgår att Finansinspektionen är ansvarig myndighet enligt artikeln.

Av artikel 458 framgår bland annat att om den ansvariga myndigheten identifierar förändringar i intensiteten i makrotillsynsrisker eller systemrisker som kan medföra allvarliga negativa konsekvenser för det finansiella systemet och realekonomin i den egna medlemsstaten kan myndigheten, om de förutsättningar som anges i artikeln är uppfyllda, vidta nationella åtgärder som syftar till att mildra förändringarna i riskintensiteten. Åtgärderna får tillämpas upp till två år åt gången.

I dagsläget finns inget bemyndigande för Finansinspektionen som kopplar an till åtgärder enligt artikel 458. När Finansinspektionen tidigare har vidtagit sådana åtgärder har detta därför skett genom förvaltningsbeslut. Inspektionen anser emellertid att det vore lämpligare att vidta åtgärderna genom normer som riktar sig till en större grupp av företag för att på ett effektivt och ekvivalent sätt uppfylla artikelns syfte. Inspektionen anser alltså att det behövs en möjlighet för myndigheten att kunna vidta åtgärder enligt artikel 458 genom föreskrifter.

I promemorian föreslås därför att det införs ett bemyndigande i lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag som gör det möjligt att vidta åtgärderna genom föreskrifter. Lagförslaget innebär inte att Finansinspektionen ges några nya befogenheter utan handlar endast om i vilken form åtgärder enligt artikel 458 i tillsynsförordningen ska kunna vidtas.

Lagändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt, vilket bedöms vara den 1 januari 2024.

3 Konsekvenser av förslaget

I detta avsnitt redogör Finansinspektionen för konsekvenserna av förslaget i denna promemoria.

Förslaget till lagändring innebär inte några ytterligare krav på företagen och ger inte heller Finansinspektionen några nya befogenheter. Det föreslagna bemyndigandet möjliggör endast för Finansinspektionen att genom föreskrifter vidta sådana åtgärder för att begränsa makrotillsynsrisiker eller systemrisiker som avses i artikel 458 i tillsynsförordningen, och som inspektionen redan i dag har möjlighet att vidta. Om Finansinspektionen ska utnyttja bemyndigandet och meddela föreskrifter krävs det först och främst att de förutsättningar som anges i artikeln är uppfyllda. Om Finansinspektionen ska utfärda föreskrifter krävs dessutom enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning att Finansinspektionen upprättar och remitterar en konsekvensanalys innan föreskrifterna beslutas.

Offentligfinansiella och samhällsekonomiska effekter

Förslaget har inga offentligfinansiella eller samhällsekonomiska konsekvenser.

Effekter för företagen

Förslaget bedöms inte ha några direkta konsekvenser för företagen. Det blir inte några effekter för företagen förrän i samband med att Finansinspektionen beslutar att meddela föreskrifter. De effekterna ska beaktas inom ramen för Finansinspektionens föreskriftsprocess.

Effekter för myndigheter och domstolar

De merkostnader som föreskriftsrätten kan innebära för Finansinspektionen ska hanteras inom befintliga ramar. Förslaget bedöms inte ha några konsekvenser för andra myndigheter eller domstolar.

Speciella informationsinsatser

Förslaget medför inget behov av speciella informationsinsatser.

Överensstämmelse med unionsrätten

Lagändringen innebär enbart att Finansinspektionen ges möjlighet att genom föreskrifter vidta de åtgärder som den ansvariga myndigheten redan i dag har möjlighet att vidta enligt artikel 458 i tillsynsförordningen.

Lagförslaget står i överensstämmelse med unionsrätten.

4 Författningskommentar

4.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag

10 kap. Bemyndiganden

1 §

I paragrafen finns bestämmelser om bemyndiganden i vissa frågor som anknyter till tillsynsförordningen.

Enligt *punkt 17*, som är ny, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter som kompletterar tillsynsförordningens bestämmelser om åtgärder för att begränsa makrotillsynsrisker eller systemrisker. Punkten möjliggör för regeringen att bemyndiga Finansinspektionen att i egenskap av ansvarig myndighet vidta åtgärder enligt artikel 458 i tillsynsförordningen genom tidsbegränsade föreskrifter.

Övervägandena finns i avsnitt 2.